

ПСИХОЛОГІЯ КОХАННЯ ТА ВИВЧЕННЯ РОДИННИХ ЛЕКСЕМ (КОМУНІКАТИВНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД)

Стаття присвячена актуальним питанням психології кохання в аспекті запропонованої розвідки та функціонування сучасних українських шкіл. Розглянуто специфіку чоловічої й жіночої любові; фази її розвитку та особливості міжособистісної взаємодії. Акцентовано увагу на необхідності створення передумов для свідомого індивідуального зростання (комунікативно-діяльнісний підхід) та сприяння процесів раннього усвідомлення фізіологічних і психологічних особливостей явища, власної відповідальності за створення сім'ї. Спроєктовано ефективність цих рекомендацій під час формування родинної лексичної компетенції, виховання свідомого ставлення до процесів інтерації; дослідницьких зусиль у сфері родинного спілкування, виховання та розвитку тактики підтримки любові до ближнього.

Серед умов, які забезпечували результативність навчального процесу в контексті опанування зазначених понять (комунікативно-діяльнісний аспект), визначено необхідність різноаспектних спостережень; систематичної індивідуальної роботи над собою; розвитку толерантності, факторів психологічного самоконтролю й самоаналізу. Крім того, запропоновано вправи для критичної оцінки ситуації і власного "Я"; види робіт, взаємопов'язані з лінгвістичним матеріалом і відповідними креативними міркуваннями, практики необхідної здатності моделювання й прогнозу спільного сімейного майбутнього тощо. Звернено увагу на осмислення досліджуваних одиниць у річизі актуальних рекомендацій (комунікативно-діяльнісний підхід) і можливих ракурсів новітнього прочитання навчальної інформації.

Зроблено висновки про перспективність подальших спостережень у заданому спрямуванні, можливості інтенсифікації процесів засвоєння академічного матеріалу, зокрема свідомого оперування відповідними дефініціями, установлення причинно-наслідкових зв'язків, обговорення результатів, переконань.

Ключові слова: родинна лексика, комунікативно-діяльнісний підхід, родинна лексична компетенція, психологія кохання, гормони, фази кохання, любов.

Українська мова має певною мірою синонімічні поняття "кохання" та "любов", які фіксують загальновідомі тлумачні словники. Проте чи не найважливішою особливістю цього явища є його здатність виступати серцевиною статевого виховання підростаючого покоління [1, с. 189].

Актуальність нашої розвідки полягає в тому, що слід розглянути та реалізувати деякі тенденції практики формування родинної лексичної компетенції в аспекті найголовнішого людського почуття (комунікативно-діяльнісний аспект) та ракурсів функціонування сучасних українських шкіл.

Мета статті полягає у дослідженні місця та значення процесу вивчення цих одиниць у аспекті психології кохання як однієї з проблем виховання й освіти підростаючого покоління (комунікативно-діяльнісний аспект).

Так, ментальність українського народу споконвіку віддавала перевагу морально-духовним, а не майновим підставам для одруження: "Як чоловік жінку любить, то і лиха жінка буде доброю", "Де беруться не з любові, там щастя не буде" [1, с. 194]. Відомо, що наші пращури підносили культ Матері, Батька, Сім'ї; цілеспрямовано використовували різноманітні засоби й методи, оскільки готували своїх нащадків до головної професії в житті, а саме бути достойними матерями й батьками [1, с. 194]. Любов до людини, до ближнього та жінки завжди визначала оцінку особистості, її дій та вчинків, стриманості, вірності [1, с. 195]. Найцікавіше, що це почуття має унікальну здатність до необмеженого поширення у всесвіті. Так, Л. І. Мацько лаконічно, але досить влучно говорить про необхідність такого індивідуально-особистісного скерування щодо мови: "Любіть її, як люблю її я" [3, с. 561].

А. І. Кузьмінський та В. Л. Омеляненко називають любов діамантом, який прикрашає буття людини, а цільне й багате морально-духовне життя матері й батька, що ґрунтується на справжньому коханні, повазі, моральній чистоті, є тим наріжним чинником, що стає джерелом творення власної родини [1, с. 196]. Більш того, науковці переконані в тому, що татові й мамі не варто боятися виявляти ніжність своїх почуттів один до одного, зокрема розповідати про щире кохання, читати поезію, слухати музику, захоплюватися образотворчим мистецтвом, ідеалом старших, які забезпечують повноцінне родинне щастя [1, с. 213]. Отже, у контексті сказаного акцентуємо увагу на тому, що сучасне суспільство неабияк потребує такого:

- плекання культу Мами й Тага, виховання любові до батьків, старших і менших членів сім'ї;
- підготовка дочок і синів до сімейного життя, формування соціальної відповідальності за її створення, свої вчинки та дії з особами протилежної статі;
- проповідування бережливого, поважного, шляхетного ставлення до чоловіка/дружини;
- формування високих моральних почуттів, ідеалу щасливого кохання для створення сім'ї та продовження людського роду;
- наукове обґрунтування проблеми статі як природної закономірності розвитку живої природи загалом й людини зокрема;
- ознайомлення (під час вивчення окремих дисциплін) з особливостями конституції та анатомо-фізіологічним розвитком;

– формування моральних якостей дружби, поваги в стосунках тощо [1, с. 218].

Отже, зупинимося на деяких особливостях трактування цього почуття та простежимо його взаємозв'язок із родинною лексикою (комунікативно-діяльнісний підхід); розглянемо практику реалізації окресленої проблеми.

Так, доволі резонансне питання сексуальної революції як антиподу еволюційного розвитку природи й суспільства стало одним із процесів штучного руйнування кохання та моральної вірності; абсолютною підтримкою хтивості й матеріального інтересу. Водночас цілком закономірно простежуємо відповідне зростання статистики раннього дітонародження; втрати інтересу до створення сім'ї та народження й виховання дітей; громадянські шлюби; багаторазові одруження, розлучення тощо [1, с. 199]. Більш того, люди все частіше досить свідомо налаштовані втікати від цього почуття, оскільки воно передбачає, з одного боку, свободу, а з іншого боку, власну відповідальність за неї та неготовність її прийняти. Проте тільки любов здатна породжувати відчуття цілісності та універсуму людської особистості [4, с. 102].

Науковці зауважують, що психологія виявляється неготовою до вивчення явищ такого рівня складності й всеосяжності, як кохання, але це не означає, що його не потрібно вивчати [4, с. 80]. Дослідники називають дві його форми, а саме пасивну (любов-злиття) та активну (діяльність), оскільки це перш за все означає давати, виявляючи власну силу [4, с. 80–81]. М. В. Папуча справедливо наголошує на значущості подібних учинків, позаяк на такі можуть бути здатні лише люди з багатим, різноманітним і складним внутрішнім світом: тут особистість віддає своє життя, що є дарунком для народження нового [4, с. 81].

Цитуючи Е. Фрома, науковець переконує в тому, що люди повинні виробити у себе домінуючу установку, спрямовану на плідну діяльність, подолати залежність, самолюбство, схильність до накопичення та керівництва іншими, бо кохати – це перш за все турбуватися, нести відповідальність, поважати, знати, створюючи одночасно себе [4, с. 81]. Апостол Павло констатував загальновідому закономірність того, що вичерпність такого почуття у шлюбі може означати наявність непомірної любові до себе та відсутність боротьби з власним егоїзмом. Варто не забувати, що процес пізнання іншої людини є безкінечним, а психологія кохання – це не лише психологія почуття, яке виникає, триває або зникає час від часу, але й психологія обопільного воління бути поруч із коханою людиною [4, с. 89].

А. Маслоу, розрізняючи Б- (базальну) та Д- (дефіцитарну) любов, говорить, що перша, на відміну від другої, ґрунтується на усвідомленні цінності людської особистості без будь-якого бажання змінювати когось або використовувати, незважаючи на певні недосконалості [6, с. 492].

Так, дитина в пренатальній фазі розвитку є повністю відкритою та водночас цілком захищеною любов'ю матері й батька, що передбачає багатопарову охорону. Таким чином, відбувається поєднання любові покоління, утіленої в дитині на рівні “соціальної спадковості” та любові-реалії як особливої побудови біосоціальних взаємин [4, с. 91].

Статеве виховання має бути вихованням любові, яке варто проводити без занадто відвертого та цинічного розгляду вузько фізіологічних питань [2, с. 308–309]. А. С. Макаренко вказував на важливість фактору плекання почуттів любові до батьків, братів і сестер, школи, Батьківщини як закономірності подолання задатків власного глибокого егоїзму. Досить важко сподіватися на ґрунтовні взаємини з коханою людиною, повагу до її життя та цінування його без любові до іншого. У такій ситуації цілком закономірними постають легкі зміни симпатій та розпуста [2, с. 309].

Крім того, великий педагог надавав великого значення нестатевій любові – дружбі, досвід якої є важливою школою життя та тривалих почуттів до окремих людей, Батьківщини як найкращого методу виховання майбутнього високого ставлення до жінки [2, с. 309].

Отже, сучасним батькам варто бути уважнішими з почуттями дітей до інших людей, підтримкою негоїстичного ставлення до друзів, увагою до їхніх інтересів; небайдужістю до свого села, міста, організації, де працюють батьки; правильного режиму праці та відпочинку, завантаженості; бесід щодо правильності/неправильності вчинків інших людей (“Я знаю, що ти так не зробиш, – ти ж не такий/така”) [2, с. 311].

Дівчині (доні) треба розказати про поняття честі та гідності, адже саме вона має бути обережною в питаннях кохання й статевої близькості. Обов'язок батька полягає в тому, щоб довести юнакові (сину), що він повинен бути захисником та опорою дівчини у коханні, що його гідність несумісна з порушенням щастя, мрій, радості чи надій іншої людини [5, с. 253]. Безсумнівно, такі речі мають стати внутрішнім переконанням молоді. Отже, необхідно відновлювати та оздоровлювати таку колись міцну, а тепер анемічну українську родину, утверджувати традиційну ієрархію її цінностей і неписаних моральних засад [7, с. 128].

“Гарний чоловік творить красу своєї дружини своєю любов'ю, і ця любов, як сонячне тепло і сонячне світло, зібрані у квітці троянди, – ця любов стає моральною красою дітей” [7, с. 129].

Таким чином, любов – це нескінченне творення краси в коханій людині, відповідальність, яка потребує власної готовності до неї, позаяк саме сімейне життя частіше сповнене тривогою, хвилювань, турбот у процесі виховання дітей, аніж чистої радості та святости [7, с. 129].

Цілком суголосні, що “жінка – це володар і повелитель любові – могутня, ласкава і ніжна сила, що виховує справжнього мужчину” [7, с. 130].

Проте, на протигагу здоровому поняттю кохання, науковці одночасно вказують на різноманітні види токсичних взаємозв'язків, таких як розчинення, влада над іншим, використання, утвердження власної осо-

бистості. Загальновідомі різновиди такого почуття, такі як людус – гедонічне кохання-гра (флірт); ерос (пристрасть, фізичний потяг); строге (кохання-опіка, схожа на батьківську); манія (поєднання людосу та еросу); арапе (синтез строге та еросу, кохання-самовіддача); прага (строге та людус, можливість контролю). Безперечно, любов – це таїнство, яке ґрунтується на визнанні цінності та цінностей іншої людини, повазі та розумінні, вмінні пробачити, слухати, переборювати себе. Втім, дія природи потурбувалася про функціональність цього явища на гормональному рівні, яка водночас здатна перешкоджати вчасному прийняттю правильних рішень та висновків. Наприклад, думки чи прискорене серцебиття, пов’язані з особою протилежної статі, науковці обґрунтовують дією нездоланної інстинктивної сили, яка ще не є людським коханням. Так, природа задалегідь потурбувалася про необхідність відтворення потомства, діючи через відповідні чоловічі й жіночі гормони, які здатні визначати особливості поведінки статі. Проте, незважаючи на численні відмінності між представниками Homo Sapiens, кожен із чоловіків і жінок проходить такий досить планомірний шлях розвитку почуття: жадання, фізичний потяг, звикання.

Початок першого періоду засвідчує поява думок про особу протилежної статі, прагнення зустрічі з нею. На цьому етапі молодь робить спроби писати вірші, експериментує з романтичними подарунками. Друга фаза (фаза фізичного потягу) передбачає пристрасне захоплення одне одним, що насправді є намаганням мозку встановити зв’язок із потенційним партнером. Незважаючи на те, що ця стадія є відносно нетривкою (від 3 до 12 місяців), вона здатна викликати неймовірну ейфорію та бути потужним рушієм для сприйняття подібних взаємини як справжнього кохання. Проте, на жаль, такий підхід є часто досить помилковим явищем. Третя фаза (фаза прив’язаності) означається відкриттям значної кількості недоліків партнера, реальної оцінки та нерідко розлученням пари.

Втім, з’ясування подібних особливостей нового почуття виявляється запізнлим, оскільки майбутніми чоловіками керує тестостерон, який забезпечує їхню здатність до виживання та розмноження, орієнтацію в просторі, рух до нового та закономірну наявність характерних маскулітних рис. Жінки підвладні силі гормону естрогену, який відповідає за збереження та виживання людського організму, відчуття задоволення та благополуччя, стабільності, фемінізацію представниць статі. Досить цікаво, що лише жінки мають більш чіткі ресурси для реальної оцінки гідності партнера завдяки наявним тіснішим взаємозв’язкам центрів емоцій і логіки, простежених багатьма науковцями на фізіологічному рівні. Таку закономірність народ намагається застосовувати як вказівку до керівництва для представників обох статей, наприклад “Вибирай гідне, а не доступне, тоді отримаєш довговічне щастя, а не короткотривалу насолоду”.

Вправа 1. Заповнити таблицю, керуючись практикою об’єктивної оцінки партнера, відповідно до його прогнозованих можливостей виконувати певні соціокультурні ролі в майбутньому.

№	Родинна лексична номінація	Наявність/відсутність позитивних/негативних характеристик у об’єкта симпатії				Сума (+/-)	Висновки, міркування, зауваження
		Повага до інших	Терплячість	Щедрість	...		
1.	Чоловік/жінка	Повага до інших	Терплячість	Щедрість	...	2/1	...
	+/-	+	-	+
2.	Батько/мати	Любов до дітей
	+/-
3.	Дідусь/бабуся	Мудрість
	+/-
4.	Дядько/тітка
	+/-
5.	Хрещений/хрещена	Весела вдача
	+/-
6.	Зять/невістка	Повага до батьків
	+/-
7.	“Я”
	+/-

На жаль, сучасний ритм життя не надто сприяє плеканню почуттів любові у сім’ї, отже, за такого варіанта розвитку подій варто пам’ятати загальновідомі слова християнського теолога й філософа Августина Блаженного, який наголошував на тому, що родина – це залишок раю на землі. Кожна людина створює його своїми руками, точніше, словами та вчинками. Отже, необхідно навчати підростаюче покоління дарувати радість своїм близьким, зокрема говорити добрі слова, хвалити, дякувати, допомагати один одному, прощати. Водночас досить важливо уникати недобрих слів, байдужості один до одного, гніву; розвивати здатність бачити у подружньому житті якомога більше позитивних сторін, вміння цінувати та не намагатися переробити іншого, не драматизувати недоліки коханої людини. Звичайно, конфліктні ситуації неминучі, оскільки вони є показником розвитку стосунків, однак, діючи за стрімким правилом накопичення негативу та використання великої кількості образ, людина потребує новітніх поглядів і дій:

Вправа 2. Поміркуйте над використанням таких речень у разі виникнення сімейних непорозумінь: “Сину, доню... ти добре подумав (ла), коли сказала на мене такі погані слова?”; “Я думаю, що моя улюблена донька (улюблений син) не може бути настільки невихованою (им); жорстокою (им)”.

Таким чином, перше твердження містить заклик до логічної оцінки ситуації, а друге вказує на безумовне прийняття та любов.

Ще один факт із Біблії: “Шануй батька і матір свою, і буде добре тобі на землі”. Маємо чіткий приклад вияву любові в умовах тісної взаємодії з рідними, а саме через виховання благих зусиль над собою та необхідної поваги до іншого: у будь-якій ситуації, навіть коли найближчі люди виявляються не гідними цього почуття, відповідати посильним добром, справами або мовчанням.

Слабкість людської особистості визначає її прагнення бачити поряд із собою індивіда, наділеного певними бажаними характеристиками, яких найчастіше не вистачає їй самій, наприклад любові, ласки, турботи, ніжності, розуміння й уваги, вірності. Проте будь-який шлюб не може бути щасливим без обопільних зусиль чи роботи над собою, індивідуального бажання продемонструвати бажані характеристики.

Досить оманливою вважаємо гіпотезу про існування людей як частин цілого, оскільки такими вони можуть стати лише в процесі спільної життєдіяльності та щирого зацікавлення одне одним.

Важливо скеровувати підростаюче покоління на відкриття нових граней наявних взаємин, тобто таких, які можуть набувати привабливих барв і відтінків за умови безперервної роботи над собою. Явище зради розглядаємо як вияв індивідуальної слабкості та небажання працювати над стосунками, позаяк уткання в нові, на перший погляд, більш привабливі взаємини є не чим іншим, як поверненням до другої фази фізичного потягу. Більш того, радимо проаналізувати деякі причини розлучень, такі як обмеження свободи партнера, особиста нав'язливість, знецінення іншого, драматизація недоліків близької людини, егоїзм.

Кохання між подружжям є однією з головних умов, яка впливає на характер внутрішнього світу дітей як майбутніх батьків, тому вимагає від перших вірності та забезпечення стабільності психологічного комфорту нащадків. Тяжкі побутові обов'язки жінки здатне гармонізувати щире почуття чоловіка, яке виявлятиметься в уважному ставленні до дружини та дітей, посмішці, допомозі тощо. Такий підхід до розуміння сімейної гармонії допоможе подолати поширеність явищ виснаження й емоційного вигорання, забезпечить родинний затишок і керівні позиції батька.

Вправа 3. Простежте особливості дефініції любові у взаємозв'язку з відповідною родинною лексемою, зокрема “мама”, “тато”, “бабуся”, “дідусь”, “чоловік”, проілюструйте приклади міркувань із художньої чи наукової літератури. Зважте варіанти використання зменшено-пестливих форм досліджуваних номінацій.

Вправа 4. Поміркуйте, чи важливо сильній статі виявляти любов до членів своєї сім'ї? Запропонуйте бажані варіанти такої уваги й використання відповідних лексем батька, чоловіка, сина, дідуся тощо. Спрогнозуйте силу такого впливу на близьких.

Вправа 5. Охарактеризуйте братньо-сестринську любов. Поміркуйте, чи можливе подібне перенесення почуттів на школу (однокласників), країну (у ставленні між громадянами). Зробіть прогнозовані висновки щодо уявного експерименту.

Вправа 6. Поміркуйте, як слова та вчинки (сина/доньки) можуть розкривати любов до батьків та атмосферу в родині? Складіть усне повідомлення відповідно до запропонованих міркувань.

Висновки. Таким чином, вивчення досліджуваних одиниць у контексті психології кохання (комунікативно-діяльнісний аспект) є досить актуальним і перспективним явищем, яке сприятиме формуванню згаданої родинної компетенції в умовах усвідомленого та відповідального ставлення до роботи над собою та спільним сценарієм подружнього життя.

Використана література:

1. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка родинного виховання : навчальний посібник. Київ : Знання, 2006. 324 с.
2. Макаренко А. С. Книга для батьків. Київ : Радянська школа, 1980. 327 с.
3. Мацько Л. І. Українська мова в освітньому просторі : навчальний посібник для студентів-філологів освітньо-кваліфікаційного рівня “магістр”. Київ : вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. 607 с.
4. Папуча М. В. Проблемы психологии переживания : монография. Киев : Слово, 2021. 236 с.
5. Благінін В. М., Белкіна Н. І., Бойправ М. Д., Бойко В. М. Родинно-сімейна енциклопедія. Київ : Богдана, 1966. 438 с.
6. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. 3-е междунар. изд. Санкт-Петербург : Питер, 2003. 608 с.
7. Щербань П. М. Національне виховання в сім'ї. Київ : Борівітер, 2000. 260 с.

References:

1. Kuzminskyi A. I., Omelianenko V. L. (2006) Pedagogika rodyynnoho vykhovannia: Navch. posib / A. I. Kuzminskyi, V. L. Omelianenko [Pedagogy of family education: Textbook. way]. Kyiv: Znannia, 2006. 324 s. [in Ukrainian].
2. Makarenko A. S. (1980) Knyha dlia batkiv. [A book for parents]. Kyiv: Radianska shkola, 1980. 327 s. [in Ukrainian].
3. Matsko L. I. (2009) Ukrainiska mova v osvithnomu prostori: navchalnyi posibnyk dlia studentiv-filolohiv osvithno-kvalifikatsiynoho rivnia “mahistr”. [Ukrainian language in the educational space: a textbook for students-philologists of educational and qualification level “Master”]. Kyiv: Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 2009. 607 s. [in Ukrainian].
4. Papucha M. V. (2021) Problemy psikhologiyi perezhivaniya: monohrafiya. [Problems psychologists of experience: monograph]. Kyiv: Slovo, 2021. 236 s. [in Russian].
5. Rodynno-simeina entsyklopediia. (1966) Blahinin V. M., Bielkina N. I., Boiprav M. D., Boiko V. M. [Family and family encyclopedia]. Kyiv: Bohdana, 1966. 438 s. [in Ukrainian].

6. Khell L., Zyhler D. (2003) Teoryy lychnosty. Z-e mezhdunar. yzd. [Personality theories]. Sankt-Peterburh: Pyter, 2003. 608 s. [in Russia].
7. Shcherban P. M. (2000) Natsionalne vykhovannia v simi. [National upbringing in the family]. Kyiv: Boryviter, 2000. 260 s. [in Ukrainian].

Rudiuk T. V. Psychology of love and the study of family tokens (communicative-activity approach)

The article is devoted to topical issues of psychology of love in terms of the proposed research and the functioning of modern Ukrainian schools. The specifics of male and female love; phases of its development and features of interpersonal communication are considered. Emphasis is placed on the need to create the preconditions for conscious personal growth (communicative-activity approach) and to promote the processes of early awareness of the physiological and psychological characteristics of the phenomenon, individual responsibility for starting a family. The effectiveness of these recommendations through the prism of the formation of family lexical competence, educating a conscious attitude to the processes of interaction; research efforts in the field of family communication, training and development of tactics of mutual support is projected.

Among the conditions that ensured the effectiveness of the educational process in the context of mastering these concepts (communicative-activity aspect) the need for multifaceted observations is clarified; systematic self-improvement; promotion of tolerance, processes of psychological self-control and self-analysis. In addition, exercises are offered to critically assess the situation and the idea of the identity being; other types of work, related to linguistic material and relevant creative considerations, practice of the required capabilities to model and predict the common family future. Attention is paid to the understanding of the studied units in line with relevant recommendations (communicative-activity approach) and possible aspects of the innovative vision of educational information.

Conclusions are made about the prospects of further observations in a specified direction, the possibility of intensifying the processes of assimilation of academic material, in particular, conscious use of relevant definitions, establishing causal relationships, discussing conclusions, impressions, etc.

Key words: family vocabulary, communicative-activity approach, family lexical competence, psychology of love, hormones, phases of love, love.

УДК 372.881.1

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.79.2.19>

Рябокучма Т. О., Горбаченко А. Л.

**ЗАСТОСУВАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ
У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЕФЕКТИВНОГО ОПАНУВАННЯ НАВИЧОК СЛУХАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Стаття присвячена застосуванню автентичних відеоматеріалів у процесі вивчення іноземної мови для забезпечення ефективного опанування навичок слухання здобувачами вищої освіти. Метою статті є дослідження особливостей використання автентичних відеоматеріалів та їх спрямованості на покращення навичок слухання у здобувачів вищої освіти (студентів), а також визначення її характеристика основних етапів роботи з відеоматеріалами на занятті з іноземної мови.

У статті визначено головні властивості використання автентичних відеоматеріалів з навчальною метою. Досліджено взаємозв'язок застосування автентичних відеоматеріалів на заняттях з іноземної мови з удосконаленням навичок слухання студентів. Виокремлено та проаналізовано етапи роботи з автентичними відеоматеріалами.

З'ясовано, що є чотири основні типи відеоматеріалів, що можуть бути використані у процесі опанування іноземної мови, а саме спеціально розроблені навчальні матеріали, які входять у комплект сучасних навчально-методичних комплексів; художні фільми, телепередачі та подібні матеріали; ефірні програми, тобто ті, що записуються безпосередньо з ефіру; відео, зняті викладачем зі студентами.

У науковій праці представлено та охарактеризовано критерії відбору автентичних відеоматеріалів для заняття з іноземної мови, проаналізовано переваги їхнього застосування для ефективного опанування навичок слухання здобувачами вищої освіти, а також приділено увагу труднощам, які можуть виникнути під час роботи з відеоматеріалами на занятті з іноземної мови.

Доведено, що використання автентичних відеоматеріалів є досить ефективним способом покращення навичок слухання здобувачів вищої освіти. Такі матеріали можуть використовуватися для студентів будь-якої спеціальності та будь-якого рівня володіння іноземною мовою. Виокремлено три етапи роботи з автентичним відеоматеріалом, а саме переддемонстраційний, спрямований на зняття мовних і лінгвокраїнознавчих труднощів; демонстраційний, спрямований на розвиток навичок сприйняття інформації; післядемонстраційний, спрямований на розуміння змісту відеоматеріалу і розвиток мовних умінь та навичок усного мовлення.

Ключові слова: автентичні відеоматеріали, здобувачі вищої освіти, іноземна мова, слухання, навчальний процес, переддемонстраційний етап, демонстраційний етап, післядемонстраційний етап.

Стрімкий розвиток кіноіндустрії у сучасному світі пропонує велике розмаїття матеріалу для тих, хто опановує іноземну мову. Сьогодні усе частіше кінофільми, мультфільми, телепрограми, рекламні ролики пропонуються як засоби розвитку та вдосконалення мовленнєвих навичок здобувачів вищої